

BUGÜNÜ GELECEĞE TAŞIYAN HALK KÜTÜPHANELERİNDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Sinan GÜNEŞ
Uşak İskender Pala İl Halk Kütüphanesi

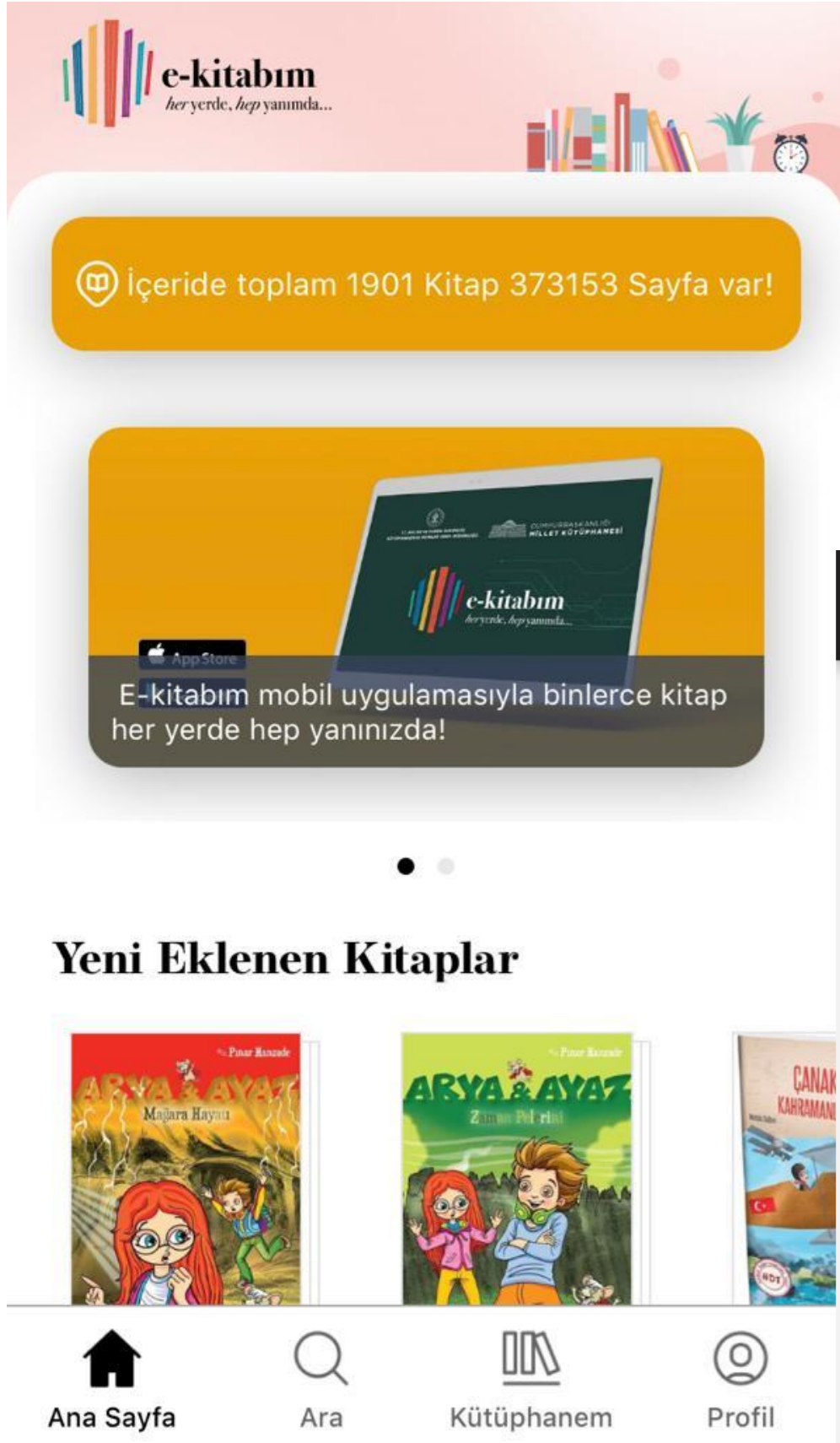
ÖZET

Toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda bugünü geleceğe taşıyacak en önemli bilgi merkezleri hiç kuşkusuz kütüphanelerdir. Teknolojinin her geçen zaman diliminde hızla gelişmesi, bilgi toplumu oluşturma gayreti içerisindeki halk kütüphanelerini dijital dönüşüme davet etmiş, hizmet çeşitliliğinin dijital anlamda gelişmesine yön vermiştir.

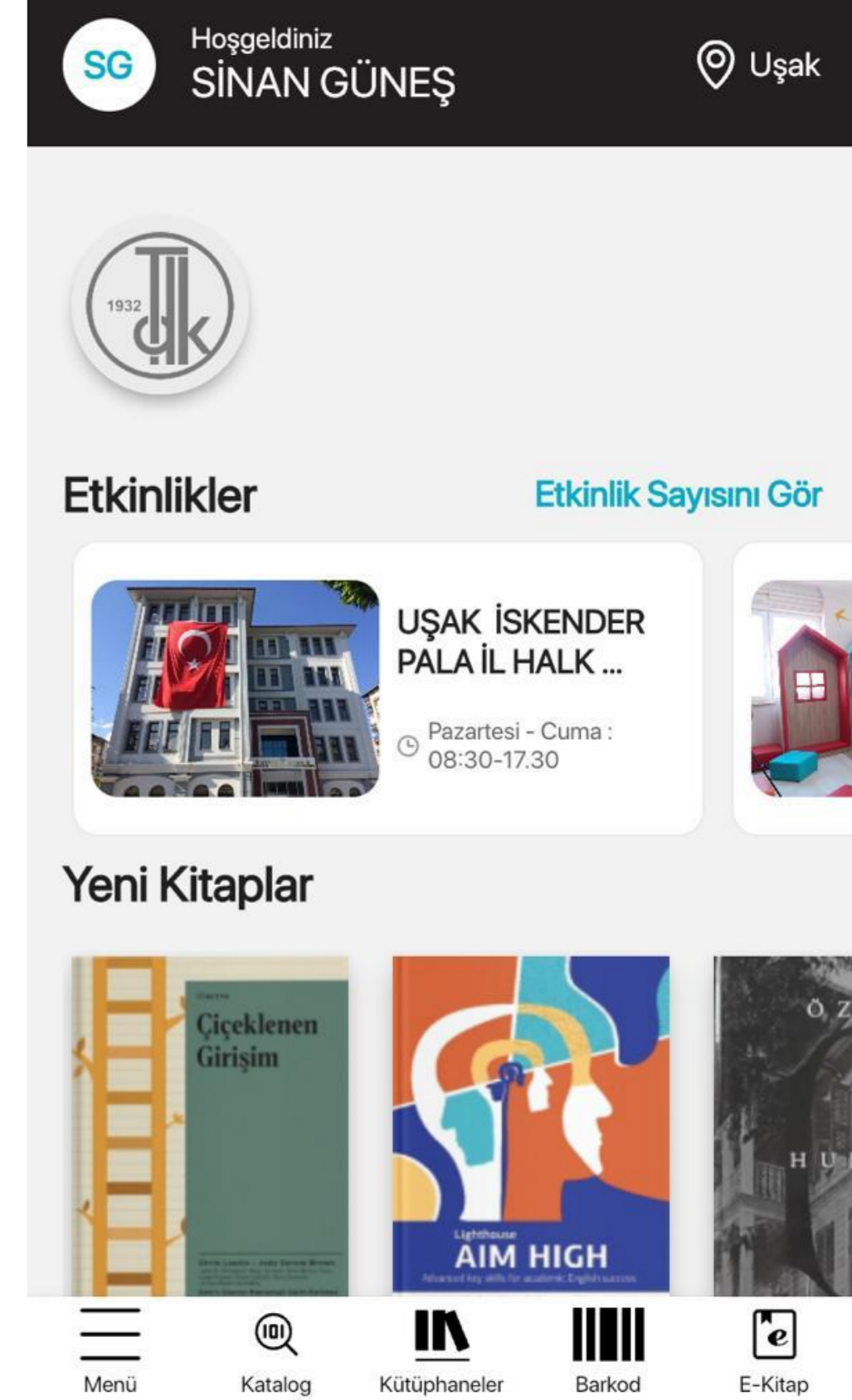
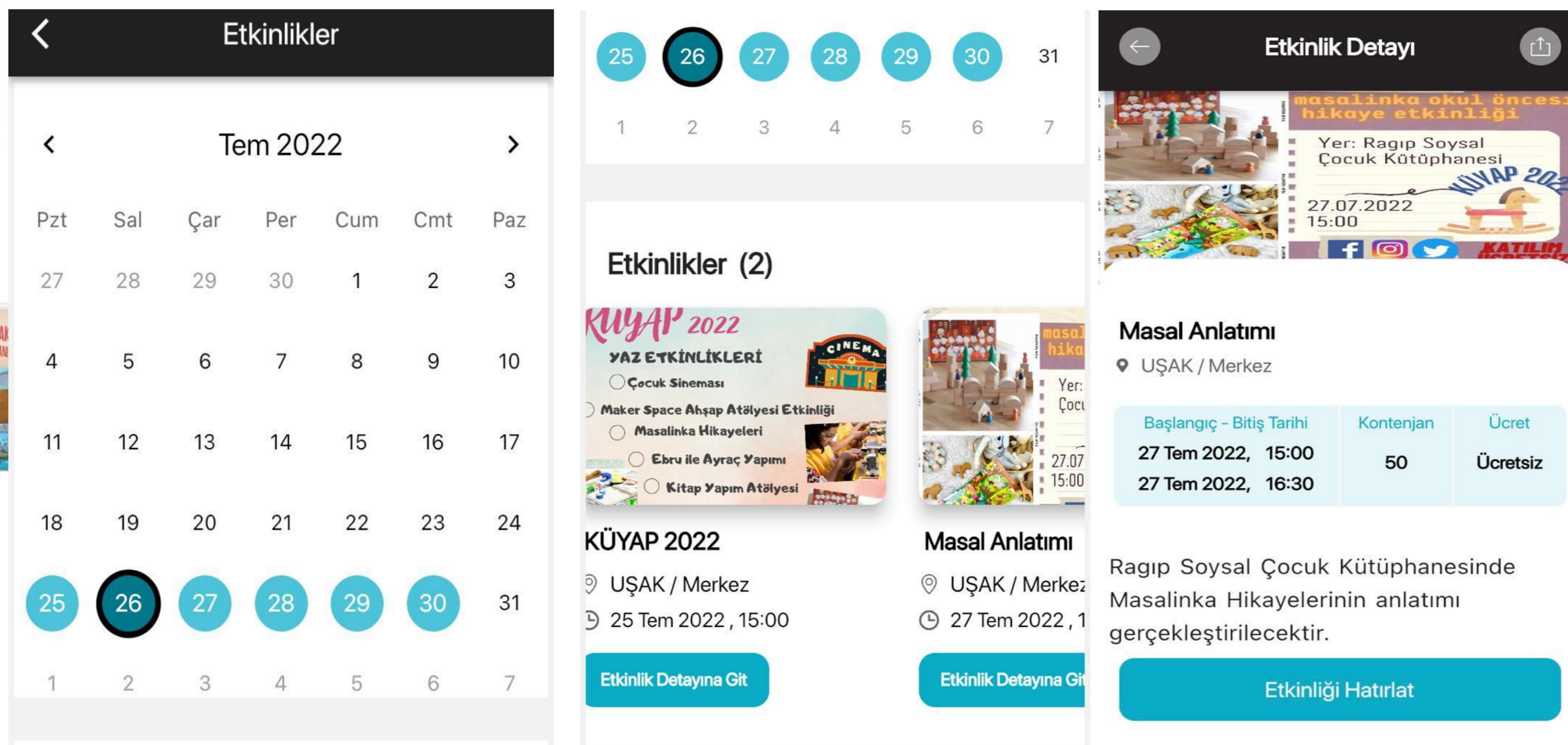
GİRİŞ

Sürdürülebilir toplum hizmetlerinin karşılık bulduğu mekânların en başında kütüphaneler gelmektedir. Kullanıcılarına hizmet veren farklı kütüphane türleri olsa da hizmet verilen hedef kitlenin genişliğine bakılacak olursa halk kütüphaneleri bu anlamda çok büyük bir konuma sahiptir. Gelecek yılların “Bilgi Toplumu”na hizmet veren halk kütüphaneleri, buldukları bölge toplumunun gelişmesine katkı sağlayan yegâne kurumlardır. Günümüzdeki teknolojik gelişmelerin hızlı seyretmesi, bilgi teknolojilerinin de artarak gelişmesini doğrudan etkilediğini göstermekte ve “Kütüphaneler bu gelişimin neresinde kendisini konumlandırması gerekir?” sorusu çalışmanın mimarisini oluşturmaktadır. Bilgi teknolojilerinin bu denli hızlı gelişimi kütüphanelerin de bu hıza ayak uydurmasını zorunlu kılmaktadır. Nitekim bilgi arama davranışlarının yeni teknolojilerle değiştiğini görmeden kütüphane hizmetleri üretmeye çalışmak, bilgi toplumunun oluşmasına geç kalmayı tetikleyecek bir tehlikedir. Buna göre, en az iki yıl eğitim görmek üzere üniversitelerde bulunan öğrencilerin bilgi arama, bilgiyi sentezleme, kullanma ve yeni bilgiler üretme aşamasına gelmesi için üniversite eğitim hayatına başlamasını beklemek de ülkemizin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü olumsuz etkileyecek bir durumdur. Bu yüzden henüz üniversite çağına gelmeden, anne karnında başlayan öğrenme güdüsünü en başından desteklemek halk kütüphanelerinin sorumluluk sahası içinde yer almaktadır. Buna göre, yeni bilgi teknolojilerinin sunularak bilgi toplumu hedefine ulaşılması, dijital dönüşümle beraber sürdürülebilir hizmetlerin niteliğini arttıracak ilk basamağın halk kütüphaneleri olacağı düşüncesi yerinde olacaktır. Bu kapsamda Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren Halk Kütüphanelerinde e-kütüphane, e-kitap ve metaverse uygulamaları dijital dönüşümün örnekleri arasındadır.

Halk Kütüphanelerine üye olan tüm kullanıcıların e-kütüphane hizmetlerinden yararlanabileceği anasayfa içeriği görüntülerdeki gibidir. Kullanıcılar, üye olduğu kütüphanenin koleksiyonuna erişebilir, okumak istediği kitabı ayırabilir ve ülkemizde halk kütüphaneciliği hizmeti veren tüm halk kütüphanelerinin koleksiyonlarını görebilir. Bu sayede dijital kütüphane hizmetleri tüm yaşta kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Kütüphane koleksiyonlarında bulunan kitaplara fiziki olarak erişilemediği durumlarda telif hakları çözümlenmiş ve kullanıcıların hizmetine sunulmuş olan e-kitap uygulamaları dijital dönüşüm adına oldukça dikkat çeken bir gelişmedir.

Halk kütüphaneleri hizmetleri tüm yaş gruplarını hedef alarak geliştirirken Android ve IOS içerisinde bulunan e-kütüphane uygulamaları ile etkinliklerini takvim üzerinde duyurabiliyor, etkinlik içeriklerini kullanıcılarına eriştirebiliyor ve etkinliği hatırlatıcı bildirimler gönderebiliyor. Bu sayede halk kütüphanesi üyesi olan tüm kullanıcılar, bulunduğu bölge içerisindeki halk kütüphanesi ile dijital bir iletişim sağlayabilmektedir.

Halk kütüphaneleri dijital hizmetlerini yalnızca uygulamalar ile değil, bilginin sanal evrende geliştiği metaverse uygulamalarını da kullanıcılarına sunmaktadır. Bilgi ve teknolojilerinin son derece hızlı seyrettiği çağımızda fırsat eşitliği sunan bu uygulama da halk kütüphanelerinin toplumsal gelişim sürecine doğrudan katkı sağladığını göstermektedir.

SONUÇ

Sonuç olarak; bugünü geleceğe taşımak ve ileriye dönük sürdürülebilir hizmetler üretmek için üniversite kütüphaneleri ile beraber halk kütüphanelerinin dijital dönüşüm üzerindeki rolü yadsınamaz bir gerçektir.